

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський політехнічний фаховий коледж

Затверджую

Голова приймальної комісії ДПФК

Stanislav Kasian Станіслав КАСЬЯН

« 23 » 04 2024 р.

**Програма вступного випробування у формі
співбесіди з предмета «Українська мова»
для здобуття освітнього ступеня
«Фаховий молодший бакалавр»
на базі базової загальної середньої освіти**

Розроблено головою
екзаменаційної комісії
Ведерніковою О.М.

Затверджено на засіданні
предметної комісії
загальноосвітніх дисциплін
Протокол № 9
від « 15 » квітня 20 24 р.

м. Дніпро – 2024 р.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. Вступ

Мова - суспільне явище. Роль мови у формуванні і самовираженні особистості.

Становлення української мови як державної. Матеріали Конституції України з мовних питань.

Закон "Про мови в Україні". Українська мова серед мов народів світу. Спілкування і мовлення.

Багатозначні й однозначні слова. Пряме й переносне значення слів. Омоніми.

Синоніми. Антоніми. Загальноживані слова. Власне українська лексика. Іншомовні слова.

II. Фонетика і правопис. Орфоепія

2.1. Українська абетка. Новий Український правопис 2019 року. Принципи українського правопису. Звуки мови. Голосні й приголосні звуки. Звуки і букви. Наголос. Фонетичні засоби милозвучності мови. Вживання великої літери. Правила переносу частин слова.

2.2. Правопис приголосних. Глухі і дзвінкі приголосні. Чергування приголосних. Зміни приголосних при додаванні суфіксів -ськ(ий), -ств(о). Чергування приголосних при словозміні і словотворенні. Правопис приголосних в кінці префіксів.

2.3. Спрощення в групах приголосних. Уподібнення приголосних за місцем творення.

2.4. Тверді і м'які приголосні. Випадки вживання та невживання м'якого знака. Вживання апострофа. М'який знак і апостроф в іншомовних словах. Сполучення літер йо,ьо.

2.5. Подвоєння букв. Подовжені приголосні і позначення їх. Подовжені м'які приголосні. Подвоєння букв внаслідок збігу. Написання -н-, -нн- у прикметниках і похідних словах. Подвоєння букв в іншомовних словах.

2.6. Правопис голосних. Творення і вимова голосних. Розрізнення Б та И. Правопис ненаголошених Е та И в префіксах та суфіксах. Розрізнення І та И. Правопис і та и в основах українських слів. Правопис і та и у префіксах та суфіксах. Правопис І та И в основах іншомовних слів. Розрізнення інших голосних. Правопис о та а, о та у. Чергування є з о після шиплячих та й.

2.7. Складні слова. Творення і правопис. Написання складних слів разом, окремо, через дефіс. Правопис слів із частинами напів-, пів-. Правопис складноскорочених слів.

III. Морфологія і правопис

3.1. Загальна характеристика змінюваних іменних частин мови.

Іменник. Рід. Число. Відміни. Відмінки. Відмінкові закінчення іменників. Правопис -і та -и в закінченнях іменників. Закінчення іменників II відміни чоловічого роду в родовому відмінку однини. Закінчення іменників II відміни в родовому відмінку множини. Особливості правопису закінчень іменників II відміни в інших відмінках. Правопис іменників III відміни в орудному відмінку однини.

Правопис географічних назв, прізвищ, імен по батькові.

3.2. Прикметник. Відмінкові закінчення прикметників. Правопис I та II в закінченнях прикметників. Інші частини мови, що відмінюються як прикметники. Творення і правопис вищого ступеня порівняння прикметників. Творення і правопис присвійних прикметників.

Займенник. Вживання і правопис займенників. Вживання займенників.

3.3. Числівник, правопис складних числівників і відчислівникових слів. Правопис відмінкових форм числівників. Особливості відмінювання числівників на означення десятків - 50-80. Відмінювання числівників 40,90,100. Відмінювання складених порядкових числівників. Зв'язок числівників з іменниками.

3.4. Дієслово та його форми. Загальна характеристика дієслівних форм. Неозначена форма дієслова. Минулий час. Умовний спосіб.

Особові форми дієслова. Дієвідміни дієслів. Правопис особових закінчень дієслів у теперішньому і простому майбутньому часах. Визначення дієвідміни дієслова за неозначеною формою. Чергування приголосних у дієсловах.

Неособові форми дієслова. Дієприкметник. Активні і пасивні дієприкметники. Правопис дієприкметників. Творення і правопис дієприслівників.

3.5. Незмінювані частини мови.

Прислівник. Правопис прислівників, утворених від прикметників, утворених поєднанням прийменника з іменником.

Правопис прислівників, утворених від числівників та прислівників. Правопис складних і складених прислівників. И та І в кінці прислівників.

3.6. Службові частини мови.

Прийменник. Правопис прийменників. Розрізнення прийменників і префіксів. Вживання прийменників.

Сполучник. Правопис сполучників.

3.7. Частки. Правопис часток. Правопис частки НЕ з іменними частинами мови та прислівником. Правопис частки НЕ з дієсловом. Правопис вигуків.

IV. Синтаксис і пунктуація

4.1. Загальні відомості про речення та розділові знаки. Речення. Найменші складові речення. Типи речень. Просте речення. Тире в простому неускладненому реченні. Розділові знаки між групою підмета і групою присудка. Коми в простому реченні. Розділові знаки між однорідними членами речення.

Узагальнюючі слова і розділові знаки при них.

4.2. Відокремлені члени речення. Відокремлені другорядні члени речення. Відокремлені уточнюючі члени речення.

Відокремлення прикладок.

4.3. Слова, синтаксично не пов'язані з членами речення. Звертання. Вставні слова і речення. Вставлені слова і речення. Слова-речення. Слова-речення та вигуки.

4.4. Складне речення. Загальна характеристика. Кома в складносурядному і складнопідрядному реченнях. Інші розділові знаки. Порівняльні звороти.

Розділові знаки у складному безсполучниковому реченні.

4.5. Пряма мова і цитати. Пряма мова і розділові знаки при ній. Передача прямої мови непрямою. Цитати. Правила оформлення цитат.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ АБІТУРІЄНТІВ НА ОСНОВІ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Співбесіда з абітурієнтами проводиться з метою виявлення загальних знань з української мови, перевірки рівня мовленнєвих умінь і навичок.

№ з/п	Зміст критеріїв оцінювання відповідей абітурієнтів	200-бальна система оцінювання
1	Володіння всіма видами мовленнєвої діяльності: усно й письмово тлумачити поняття, факти, висловлювати думки, почуття, погляди, а також оцінювати й осмислювати ситуацію спілкування.	100
2	Здійснення адекватного змістові й умовам спілкування добору мовно-виражальних засобів; володіння засобами української мови — її стилями, типами, жанрами.	105
3	Правильно вимовляти й писати слова, творити їх граматичні форми при конструюванні речень і текстів; дотримуватись норм етикету під час спілкування.	110
4	Володіння нормами фонетики, орфографії: давати характеристики звуків мови, розпізнавати вивчені орфограми та пояснювати їх за допомогою правил.	115
5	Уміння говорити українською мовою з дотриманням правил орфоепії.	120
6	Виявляти в текстах запозичення з інших мов та вміти пояснювати лексичне значення, правопис та особливості вживання слів іншомовного походження.	125
7	Здатність володіти нормами морфології та синтаксису: розпізнавати частини мови, їх морфологічну характеристику та синтаксичну характеристику словосполучення, речення	130
8	Висловлюватися точно, логічно, послідовно та доцільно й правильно використовувати в мовленні числівники.	135
9	Виокремлювати головну й другорядну інформацію; установлювати причинно-наслідкові зв'язки з чітким формулюванням визначення та будувати гіпотези, а також формувати тезу й добирати аргументи.	140
10	Використовувати різні види читання для здобуття нових знань; критично оцінювати відображені в наукових, художніх і публіцистичних текстах результати людської діяльності в природному середовищі.	145
11	Змістовно, логічно, послідовно, точно описувати процес власної діяльності; аналізувати науково-пізнавальні й навчальні тексти природничого та технологічного змісту.	150
12	Здійснювати пошукову діяльність та аналіз мовних явищ, складати план тексту; впевнено й водночас критично застосовувати інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) для створення проєктів, презентацій, пошуку, обробки, обміну інформацією з навчальною метою та в приватному спілкуванні.	155

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ АБІТУРІЄНТІВ
НА ОСНОВІ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

№ з/п	Зміст критеріїв оцінювання відповідей абітурієнтів	200-бальна система оцінювання
13	Самостійно складати діалог із проблемної теми, демонструючи загалом достатній рівень вправності й культури мовлення (чітко висловлювати думки, уміти сформулювати цікаве запитання, дати влучну, змістовну відповідь, виявляти толерантність, стриманість, коректність у разі незгоди з думкою співрозмовника), особиста позиція виражається порівняно нечітко, аргументація відзначається оригінальністю, самостійністю.	160
14	Грамотно й безпечно комунікувати в інформаційному просторі, розвивати медійну грамотність; переводити навчальну інформацію в інший формат, критично сприймати інформацію, подану в ЗМІ.	165
15	Вміння використовуючи різні види читання (ознайомлювальне, вибіркоче, вивчальне та ін.), постійно поповнювати власний словниковий запас.	170
16	Користуватися різними джерелами довідкової інформації (словниками, енциклопедіями, онлайн-ресурсами); розвивати мовне чуття, розуміння ролі читання для власного розвитку.	175
17	Демонстрування знань мовних явищ, закономірностей, правил орфографії та пунктуації, морфологічних категорій .	180
18	Презентувати власні ідеї та ініціативи зрозуміло, грамотно, використовуючи доцільні виражальні мовні засоби; використовувати ефективні комунікативні стратегії для формулювання власних пропозицій.	185
19	Дотримуватися норм української літературної мови та мовленнєвого етикету.	190
20	Створювати тексти, виражаючи власні ідеї, досвід і почуття та використовуючи художні засоби.	195
21	Опанування різних стратегій мовленнєвої діяльності. Уміє самостійно створювати яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлювати тему; аналізувати різні погляди на той самий предмет чи явище, добирати переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовувати набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних життєвих проблем; робота відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю.	200

Список рекомендованої літератури

1. Ющук І. П. Практикум з правопису української мови: Навч. посіб. – Київ: “Освіта”, 1997
2. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення. - Київ: Літера, 2003
3. Зубков М. Г. Мова ділових паперів - Харків: “Фоліо”, 2001
4. Глущик С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. Сучасні ділові папери. – Київ: “А. С. К”, 1998
5. Козачук Г. О. Практичний курс української мови: Навч. посіб. – Київ.: Вища школа, 1994
6. Російсько-український і українсько-російський словник/ Уклад.: Д. І. Ганич, І. С. Олійник.- 2 - ге видання, стереотипне. - К.: Рад. шк., 1989
7. Орфографічний словник української мови/Уклад.: С. І. Головащук. - К.; Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2002
8. Великий тлумачний словник сучасної української мови/Уклад.: голов. ред. В27 В.Т.Бусел. - К.; Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2002. - 1440 с.
9. Український правопис – Київ: Наукова думка, 2020